

WEET WEL DAT:

- 1 Alles wat we zeggen, maken en doen is geïnspireerd op onze algemene visie en de inhoud van onze verschillende visieteksten.
- 2 De VDS beschouwt speelpleinwerkingen met een andere visie niet als minder kwalitatief. Omgekeerd beschouwt de VDS speelpleinen die onze visie volgen niet automatisch als meer kwalitatief. Kwaliteit is context gebonden. In de praktijk gaat het over hoe speelpleinen hun visie, de welke ook, toepassen.

NUANCE BIJ DE VISIETEKST ‘SPELEN OP HET SPEELPLEIN’:

Speelpleinen met een open aanbod zijn per definitie niet meer vakantie, net zoals werkingen met een gesloten aanbod niet automatisch minder vakantie zouden zijn. Het is wat je er in de praktijk van maakt. Wel

is het voor werkingen met een (eerder) gesloten aanbod moeilijker om voldoende keuze en variatie te creëren opdat er voor elk kind op zoveel mogelijk momenten van de dag kans is op intens speelplezier.

De VDS zal een werking nooit beoordelen (bv. in een audit) op basis van een speelsysteem, maar wel in welke mate alle kinderen écht vakantie beleven op het speelplein.

Meer achtergrond over wat speelpleinwerk is: www.speelplein.net/overspeelpleinwerk

Speelaanbod organiseren. Handleiding voor speelpleinwerkers is er voor iedereen die zich afvraagt hoe je het spelen van kinderen écht centraal kunt zetten in een speelaanbod. Deze handleiding is nu ook aangevuld met een speldoos speelimpulsen, onmisbaar voor elke speelpleinwerker die kwalitatief en origineel uit de hoek wil komen. Je kan de handige map met de speldoos bestellen voor €59 en je abonneren op nieuwe dossiers van het handboek Speelaanbod organiseren aan €0,55 per nieuwe pagina vol handige weetjes en tips via de website van Politeia.

Indien je handleiding niet meer volledig is en je een of meerdere afleringen ontbreekt, stuur een mailtje naar tine.mous@politeia.be en wij lossen het voor je op!

politeia

NIUW DOSSIER

AVONTUURLIJK SPELEN:

Inmiddels de 7e uitbreiding bij de handleiding Speelaanbod Organiseren. Over uitdaging in je speelaanbod, over grenzen verleggen en avontuurlijkheid. We geven je praktische tips om dat tikkeltje avontuurlijker te spelen en handvaten om risico's in te schatten. Zo kom je tot speelkansen waarbij elk kind op z'n eigen manier grenzen kan verleggen! Met een waaier aan concrete voorbeelden en prikkelende ideeën! www.speelplein.net/handleiding

DE KERN VAN SPEELPLEINWERK

Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) vzw
Lange Ridderstraat 22 • 2800 Mechelen

VU: Bert Bruegelmans
P706226

PB- PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Gent X

Pit

N03

DE DEFINITIE “SPEELPLEINWERK”

MAGAZINE VAN DE VLAAMSE DIENST SPEELPLEINWERK

DE DEFINITIE VAN SPEELPLEINWERK

tekst: Amke Bailleur

Als koepel van het speelpleinwerk in Vlaanderen en Brussel zetten we de lijnen uit voor de toekomst. Een definitie speelpleinwerk sluit aan bij het bredere kader van onze beleidsnota

2014-2017. De definitie kwam niet tot stand achter een stoffig bureau. Onze 362 medewerkers, beroepskrachten en vrijwilligers, staan met hun voeten in de praktijk. Veel van het denk-

werk is verricht op basis van die kennis en ervaring in overleg met de speelpleinsector.

SPEELPLEINWERK SITUEERT ZICH BINNEN HET KADER VAN HET JEUGDWERK EN HEEFT ALLE VOLGENDE KENMERKEN:

1 SPELEN ALS HOOFDDOEL:

Speelplein valt in de vakantieperiode, is vrije tijd voor kinderen. In hun vrije tijd gaan kinderen spelen, dus spelen is het hoofddoel van een speelpleinwerking.

2 JONGEREN VOEREN HET SPEELAANBOD UIT EN WORDEN BETROKKEN BIJ DE WERKING:

Speelpleinwerk is jeugdwerk, het merendeel van de begeleidersploeg zijn jongeren. Die jongeren bereiden het speelaanbod voor en mogen hun mening geven over de werking.

3 DEELNEMERS KIEZEN ZELF HOE VAAK ZE DEELNEMEN:

Speelpleinwerk vereist geen langdurig en vastgelegd engagement van de deelnemers (bv. geen engagement voor een jaar, elke weekend...)

4 IS ACTIEF IN DE VAKANTIE(S) EN ZONDER OVERNACHTING:

Speelpleinwerk is niet beperkt tot het schooljaar, maar vindt in minstens één schoolvakantie per jaar plaats. Overnachtingen zijn uitzonderlijke events en geen regelmatige standaardactiviteit.

5 KINDEREN ALS DOELGROEP:

(kleuters, lagere schoolkinderen en/of tieners)
Vanaf de kleuterleeftijd zijn kinderen zelfstandiger en is er minder zorgfunctie nodig. De maximumgrens voor deelnemers is 15 jaar, daarna worden jongeren animator. Uitzonderlijk kunnen kinderen met een beperking wel nog langer als deelnemer komen.

Geen jeugdwerkvorm in Vlaanderen en Brussel is zo verspreid en zo divers als speelpleinwerk. 557 speelpleinwerkingen hebben elk hun eigen organisatiecultuur.

VERSCHIL IN ORGANISATOR (gemeentelijk, particulier, buitenschoolse opvang...)	VERSCHIL IN STATUUT (jobstudent, vrijwilliger of beide)	VERSCHIL IN SPEELSISTEEM (gesloten, open, mengvorm)

Als koepelorganisatie zijn we er voor alle speelpleinwerkers die een aanbod organiseren. Het is niet de bedoeling om de visie van speelpleinen in een andere richting te wijzen dan die van de VDS. Of dat speelpleinen volledig meezit, maar op andere wijze, is aan de werking. Voor speelpleinen als basis dus als basis bruikbaar voor de werking. Voor speelpleinen als basis dus als basis bruikbaar voor de werking. Voor speelpleinen als basis dus als basis bruikbaar voor de werking.

"JULIE ZELF GEMAAKT."
WORDEN IN DE EERSTE PLAATS DOOR "VERSCHIL MAG ER ZIJN EN KEUZES"

WIJ ZIJN ER VOOR ALLE SPEELPLEINWERKINGEN!

HOE ONZE VISIE DE BASISDEFINITIE OVERSTIJGT:
Men willen dat kinderen op hun eigen manier plezier beleven in de vakantieperiodes, dat zij keuze en variatie hebben in de manier waarop ze spelen. Het is niet de bedoeling om de visie van speelpleinen in een andere richting te wijzen dan die van de VDS. Of dat speelpleinen volledig meezit, maar op andere wijze, is aan de werking. Voor speelpleinen als basis dus als basis bruikbaar voor de werking. Voor speelpleinen als basis dus als basis bruikbaar voor de werking.

"JE KAN SPEELPLEIN ORGANISEREN OF JE KAN VAKANTIE OP HET SPEELPLEIN ORGANISEREN"
De definitie van speelpleinwerk is niet de bedoeling om de visie van speelpleinen in een andere richting te wijzen dan die van de VDS. Of dat speelpleinen volledig meezit, maar op andere wijze, is aan de werking. Voor speelpleinen als basis dus als basis bruikbaar voor de werking. Voor speelpleinen als basis dus als basis bruikbaar voor de werking.

EEDEREEN MEE IN DE KINDEROPVANG
De commissie Weitzijn van Vlaams minister Vlaams minister van Weitzijn, Volksgezondheid en Gezin (VANDEURZEN: Vlaams minister van Weitzijn, Volksgezondheid en Gezin) heeft een opvangfunctie en geen als jeugdwerk. Speelpleinwerk karakter van speelpleinwerk heeft nadruk op het specifieke waarin avontuurlijk kan worden ervaren. De VDS legt de VDS om invloed uit te oefenen op dit decreet in wording. Speelpleinwerk is de basis voor de VDS om invloed uit te oefenen op dit decreet in wording. Speelpleinwerk is de basis voor de VDS om invloed uit te oefenen op dit decreet in wording. Speelpleinwerk is de basis voor de VDS om invloed uit te oefenen op dit decreet in wording.

SCHOLVAKANTIES"
EN NA SCHOLTIJD EN TIJDENS DE EEN BEROEP OP OPVANG VOOR "GEZINNEN DOEN STEEDS VAKER"

"EEN DEFINITIE BEANTWOORDT DE VRAAG: WAT IS SPEELPLEINWERK EN WAT NIET?"
AMKE BAILLEUL: Coördinator Visie, Projecten en Ontwikkeling

Diversiteit is een troef, maar onze basisdefinitie van speelpleinwerk heeft als doel om de visie van speelpleinen in een andere richting te wijzen dan die van de VDS. Of dat speelpleinen volledig meezit, maar op andere wijze, is aan de werking. Voor speelpleinen als basis dus als basis bruikbaar voor de werking. Voor speelpleinen als basis dus als basis bruikbaar voor de werking.

De VDS helpt je om mee aan je speelpleinwerking te bouwen! Dat doe je bij voorkeur samen: met animatoren, met de stuurgroep, met het beleid én met kinderen en ouders. Verzamel een groep mensen om met deze werkvorm aan de slag te gaan. Laat je inspireren door de twee uitersten en kijk waar jouw speelpleinwerking zich positioneert. Zo ontdek je sterke punten en uitdagingen waar je mee aan de slag kan gaan. Op die manier bouw je steeds verder aan meer én betere speelkansen voor elk kind en elke jongere! Samen tillen we het speelpleinwerk naar een (nog) hoger niveau!

- DEFINITIE:

Dit is de basis die de VDS hanteert om te zien of een werking een speelpleinwerking is. Het is het kader voor lidmaatschap, vertegenwoordigingswerk en het startpunt van het VDS aanbod. Dit heb je nodig om een speelpleinwerking te zijn (muss have). Het vertrekpunt? Speelpleinwerk is altijd jeugdwerk!

1

SPLEN ALS HOOFDDOEL

Speelplein valt in de vakantieperiode, is vrije tijd voor kinderen. In hun vrije tijd gaan kinderen spelen, dus spelen is het hoofddoel van een speelpleinwerking.

2

JONGEREN VOEREN HET SPEELAANBOD UIT EN WORDEN BETROKKEN BIJ DE WERKING:

Speelpleinwerk is jeugdwerk, het merendeel van de begeleidersploeg zijn jongeren. Die jongeren bereiden het speelaanbod voor en mogen hun mening geven over de werking.

3

DEELNEMERS KIEZEN ZELF HOE VAAK ZE DEELNEMEN

Speelpleinwerk vereist geen langdurig en op voorhand vastgelegd engagement van de deelnemers.

4

IS ACTIEF IN DE VAKANTIE(S) EN ZONDER OVERNACHTING

Speelpleinwerk is niet beperkt tot het schooljaar, maar vindt in minstens één schoolvakantie per jaar plaats. Overnachtingen zijn uitzonderlijke events en geen regelmatige standaardactiviteit.

5

KINDEREN ALS DOELGROEP: KLEUTERS, LAGERE SCHOOLKINDEREN EN/OF TIENERS

Vanaf de kleuterleeftijd zijn kinderen zelfstandiger en is er minder zorgfunctie nodig. De maximumgrens voor deelnemers is 15 jaar, daarna worden jongeren animator. Uitzonderlijk kunnen kinderen met een beperking wel nog langer als deelnemer komen.

1 Definitie jeugdwerk: groepsgericht sociaal-cultureel werk op basis van niet commerciële doelen voor of door de jeugd, die daaraan deelneemt op vrijwillige basis, in de sfeer van de vrije tijd, onder educatieve begeleiding en georganiseerd door particuliere jeugdverenigingen, of door gemeentelijke of provinciale openbare besturen.

IS JOUW WERKING

#HELEMAALSPEELPLEIN

- VISIE:

Dit is waar speelpleinwerkingen naartoe kunnen evolueren, wat voor een speelpleinwerking leuk is om aan te voldoen (nice to have). We gebruiken dit bij de VDS als inhoud en mening voor onze dienstverlening, wat we vertellen over 'goed speelpleinwerk' is hierop gebaseerd.

1

WIST JE DAT

Is jullie werking ook nog boeiend voor kinderen die heel vaak komen?

Op welke momenten kiezen kinderen écht wat ze doen?

WIST JE DAT

... buiten spelen de favoriete manier van spelen is van kinderen? En dan nog liefst avontuurlijk én in de natuur?*

Samen met je team nadenken over speelvisie? Handleiding speelaanbod organiseren en DNA 27 - Visie Lokaal

1

Hoe ziet vakantie er voor jezelf uit? Kan je dat gevoel overbrengen naar je speelplein?

>70% WIST JE DAT

... meer dan 70% van de speelpleinwerkingen experimenteert met z'n speelsysteem, om zo te zorgen voor meer keuze en variatie?*

1

Hoe risicovol kunnen kinderen bij jullie spelen?

Waar ligt de grens? Denkt iedereen daar hetzelfde over?

Wat kunnen kinderen bij jullie doen dat ze thuis niet kunnen?

www.speelplein.net/overspelen

1

Komen er soms andere doelen dan puur speelplezier voor de kinderen bovenaan te staan? Hoe komt dat? Wat kan je daaraan doen?

"Het spelende kind, met een bluts, een buil en een blauwe plek, wordt stilaan een bedreigde soort. Het speelpleinwerk heeft een rol te vervullen om écht goe spelen weer op de kaart te zetten!"

1

In het speelaanbod zit zoveel mogelijk keuze en variatie. Alle kinderen worden betrokken vanuit vrijheid, interesse, comfort en uitdaging. Het speelaanbod speelt zich vaak buiten af, is avontuurlijk en ingekleed.

2

WIST JE DAT

... jongeren die betrokken worden op de werking en een actieve rol spelen significant tevredener zijn over hun engagement op het speelplein en langer blijven.

2

Hebben jongeren op jouw werking écht het laatste woord? Op welke vlakken wel? Hoe kan je dit bevorderen?

Zijn jongeren op de speelpleinwerking niet gewoon goedkope lof durel werkrachten?

In welke mate is het inzetten op de animatorenwerking een bewuste keuze van het speelplein?

Hoe uit zich dat inzet?

De VDS schreef een visietekst over animatoren, die handvaten geeft om over speelpleinwerk als jeugdwerk na te denken.

www.speelplein.net/overons

2

Hoe wordt ben je daarmee bezig? Kan dat nog beter?

"Speelpleinwerking is eigenlijk twee keer jeugdwerk. Enerzijds heb je dagelijks de kinderen in de vakantie, anderzijds de ploeg jongeren het hele jaar. Jammer dat dat vaak vergeten wordt."

KAI VAN NIEUWENHOVE, VVJ

Lokale jongeren hebben het eigenaarschap over de werking. Ze worden betrokken, gewaardeerd, gevormd en gecoacht en kunnen engagementen aangaan vanuit persoonlijke interesse en goesting.

3

WIST JE DAT

Werken jullie met inschrijvingen lang vooraf of per week? Hoe kan je dat vermijden?

Infobundel inschrijfsystemen

Is inschrijven op de dag zelf bij jullie duurder of net goedkoper? Waarom?

3

Wat maakt dat er een inschrijfstop is? Droom even over hoe je dat zou kunnen vermijden.

3

77% WIST JE DAT

... je op 77% van de speelpleinen niet vooraf hoeft in te schrijven. Je kan de dag zelf beslissen of je zin hebt om mee te spelen!*

3

Moeten kinderen uit een andere gemeente meer betalen? Zou niet elk kind hetzelfde recht op toegankelijk spelen moeten hebben, ongeacht waar het woont?

Deelnemers kunnen inschrijven aan het begin van elke speelpleindag. Elke dag staat los van elkaar. Er zijn geen inschrijfstops en het inschrijfsysteem is zo laagdrempelig mogelijk.

4

WIST JE DAT

... alle speelpleinwerkingen open zijn in de zomer, zodat de helft in de paasvakantie en ook 20% in de krokus- en herfstvakantie?*

Organiseren jullie ook activiteiten voor kinderen buiten de vakantie? Waarom wel of waarom niet?

www.speelplein.net/Speelpleinen

4

Organiseren jullie een kamp met het speelplein? Communiceer je dat als 'kamp' of als 'speelplein'? Waarom wel, waarom niet?

Inschrijven bij speelplein Awimbalieje is makkelijk, want... het hoeft namelijk niet! Geen wachtlijst, niet op voorhand reserveren, geen stress. Wanneer je kind zin heeft om te spelen dan is hij/zij altijd welkom.

www.speelpleinawimbalieje.be

De focus ligt op vakantieperiodes. Het is voor langere tijd geen school. Speelpleinwerk wil die periode overbruggen en kinderen een echt vakantiegevoel bezorgen. Het aanbod is bij uitstek in de buurt en is geen verplichte aaneenschakeling van overnachtingen.

5

WIST JE DAT

8 % van de speelpleinen bereiken kinderen ouder dan 12 jaar. Bijna 70% van de speelpleinwerkingen werkt actief aan deze doorstroming naar animator.*

5

Heb je er ooit aan gedacht om de bovengrens op te trekken tot 15 jaar? Wat houdt jullie tegen? Hoe jong zijn de jongste kinderen die naar je werking komen? Waarom? Voelen kinderen zich thuis op jullie speelpleinwerking? Hoe kan je dat nog bevorderen?

DNA tieners, met een dossier rond doorstroming van tieners naar de animatorenploeg

5

Hebben jullie ooit gedacht om de animatoren bij de jongste kinderen te ondersteunen met bv. kinderverzorgsters?

Hoe zou je dat kunnen organiseren om de speelfunctie te garanderen? Welke kinderen vinden de weg naar je werking niet? Welke drempels zie je?

"Een speelplein kan niet anders dan inclusief zijn want het is laagdrempelig, makkelijk bereikbaar, geschikt over gemotiveerde leiding en is lokaal ingebed."

BENO SCHRAEPEN, PROJECTLEIDER ONDERZOEK 'VRIJE TIJD ALS HANDICAPSITUATIE'

Het speelplein is een plaats waar alle kinderen welkom zijn en zich welkom voelen. Drempels op vlak van toeleiding naar en beleving van speelpleinwerk worden actief weggewerkt.

*Uit: het speelpleinonderzoek **Uit: de vijfjaarlijkse speelpleinquête van de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk ***Uit: www.goegespeeld.be